روزل شوی نسل
نیکمرغه افغانستان

هفته نامه
معارف
اوونیزه

د پوهنې وزارت خبري، ادبي او ټولنیزه خپرونه

سال تاسیس ۱۳۸۱ شماره مسلسل ۲۱۲ ماه ثور سال ۱۳۹۶

دیدار وزیر معارف کشور با سرپرست مؤسسه تیکا

وزیـر معـارف کشـور بـا سرپرسـت موسسـه تیکـا دیـدار و گفتگـو نمـود. کوخـان قیصـر سرپرسـت موسسـه تیکـا در ایـن دیـدار بـا وزارت معـارف افغانسـتان اعـلام همکاری نموده و گفت، که این موسسه معارف افغانستان را در امر ایجاد مکاتب نمونه با تجهیزات پیشرفته آموزشی همکاری خواهد کرد.

پـروژه مکاتـب نمونـه از مهمتـرین گـام هـای وزارت معـارف در راسـتای معیـاری سـازی مکاتـب افغانسـتان اسـت در صـورت موفقیـت، ایـن پـروژه در تمـام مکاتـب کشور تطبیق می شود.

د ۲۸ ولایتونو د پوهنې ریاستونو لپاره رقابتي آزموینه واخیستل شوه

د پـوهنې وزارت د عمـومي زدکـړو معین ډاکټر محمد ابـراهیم شـینواري، د اداري اصـلاحاتو او ملکـي خـدمتونو د کمېسیون چـارواکو، پـه ولسـي جرګـه کې د خلکو یو شمېر استازو او ځینـو نورو چارواکو په ګډون د ۲۸ ولایتونـو د پوهنې ریاسـتونو لپـاره د سـي بـي آر پروسـې لـه لارې رقـابتي آزموینـه واخیستل شوه. د یادو بسـتونو لپـاره لـه ۷۰۰ ډېرو کسـانو نـوم لیکنـه کـړې وه، چې تر کره ارزونو وروسته ۲۰۰ کسـان پر شراېطو برابر وپېژندل شول او د یوې رڼې پروسې په ترڅ کې آزموینـه تـرې واخیستل شوه.د عمـومي زدکـړو معین ډاکټر محمد ابـراهیم شـینواري، چې د آزموینې بهیر یې له نږدې څاره د هېواد د پوهنې نظام د پیاوړتیا او پراختیـا او د هر ډول غیر قانوني کړنو د مخنیوي پـه موخه یې ژمنه وکـړه، چې د آزمـوینې په ټولو پړاونو کې به شفافیت او روڼتیـا په جدي ډول په پام کې نیسي او وړ او مسلکي کسان به یـادو بسـتونو کـې پـر دندو ګماري. همدرانګه د وزارت مالي او اداري معین ښاغلي داکټر سید حمید الله د آزموینې د شـفافیت او روڼتیـا ډاډ ورکـړ او دا یـې د پـوهنې وزارت پـه چوکاټ کې د ښه استخدام یوه بېلګـه وبللـه. د اداري اصـلاحاتو او ملکـي خدمتونو د کمېسیون چاروا‌کو د یـادو دیادې پروسې پر شفافیت او روڼتیا یـې ټینګـار وکـړ.د یـادولو وړ ده، چـې د یادې آزموینې له ۲۰۰ ګډونوالو بـه ۲۸ تنه د یـوې رڼـې او شـفافې پروسـې پـه پایله کې د سي بي آر یا د پایلو لپاره د

۲۸ ولایتونو د پوهنې ریاستونو د بستونو لپـاره یـې تجربـه، لـوړې زده کـړې او موثر مدیریت مهمې ځانګړنې وبللې او وړتیـا لوړولـو پروګـرام لـه لارې د ۲۸ ولایتونـو د پـوهنې ریيسـانو پـه توګـه وټاکل شي.

سنگ تهداب سه باب مکتب در بلخ گذاشته شد

به منظور عرضه خدمات بهتر تعلیمی و تربیتی برای اولاد وطن و فـراهم آوری سـهولت هـای لازم آموزشـی سـنگ تهـداب سـه بـاب مکتـب از سـوی مسوولین معارف ولایت بلخ و مقامـات محلـی ایـن ولایـت گذاشـته شـد. متوسطه شهید ملا حسن بهرامی قریـه خـاک باتـک و لیسـه سـید اسـماعیل شهید ولسوالی شـولدره و لیسـه ناصـر خسرو بلخی شهرک بندری حیرتـان از جمله مکاتب اند کـه در ۸ مـاه کـاری آینده صاحب تعمیر جدید خواهند شد. متوسطه شهید ملا حسن بهرامـی کـه دارای ۱۴ صنف درسی، ۸ اتـاق اداری، دواتـاق لابراتـوار و سـایر ضـروریات خواهنـد بـود، بـه ارزش ۱۹ میلیـون افغـانی از بودجـه وزارت معـارف در دوطبقـه اعمـار میگـردد کـه کـار ساختمانی آن طی هشت ماه آینده بـه اتمام خواهد رسید وآماده بهره برداری می گردد.تعمیر جدید ایـن مکتـب در ساحه دونیم جریب زمین که از سـوی محتـرم حـاجی غـلام حسـین مـدیر معارف دوست همین مکتب اهداشـده، ساخته می شود همین اکنون به تعداد ۲۰۰۰ تن شاگرد اعم او زکـور و انـاث درین مکتب مصروف فراگیری آمـوزش هستند.لیسه سید اسماعیل شهید نیـز در همین ولسوالی تهداب گـذاری شـد که در سه جریب زمین اهـدایی اهـالی شریف منطقـه بـه هزینـه ۱۰ میلیـون افغانی از بودجـه وزارت معـارف اعمـار میگردد که با ساخت آن زمینه آموزش برای ۴۰۰ تـن شـاگرد فـراهم خواهـد گردیـد. همچنـان بـرای لیسـه نسـوان ناصر خسروبلخی نیـز در سـاحه شـش جریب زمین دولتـی سـاختمان جدیـد که دارای ۸ صنف درسی ۴ اتاق اداری ،ساختمان جداگانه برای کودکسـتان و سایر ضروریات خواهد بود در مـدت ۸ ماه آینده به مصرف ۲۰ ملیـون افغـانی از بودجه موسسه GTZاعمار میگـردد که با اعمار این ساختمان بـرای ۱۶۶۰ تن شاگرد شراط سهل آموزشی فـراهم میگردد .

د مزار شریف ښار د مولوي حنیف حنیف ښوونځي د بنسټ ډبره کیښودل شوه

د مـزار شـریف ښـار د مولـوي محمـد حنیف حنیف ښوونځي د بنسټ ډبره د یو لـړ مراسـمو پـه تـرڅ کـې کېښـودل شوه.ددغه ښوونځي نوې ودانۍ، چې ۸ درسي ټولګي، ۲ اداري خونې او نـور ټول اړین درسي اسـانتیاوې بـه ولـري د هندوستان پـه مرسـته او اقتصـاد وزارت پـه همکارۍ د۱۰۰ زره امریکـایي ډالـرو پـه ارزښـت جـوړېږي.د یـادولو وړ ده، چې پـه یاد ښوونځي کـې ۳۷۰۰ نجـونې او هلکان پر زده کړو بوخت دي.

د پلان ولایتي آمرینو او مسوولینو ته د ظرفیت لوړولو ورکشاپ جوړ شو

د پوهنې وزارت د ټولو ولایتونو د پلان آمرینو او مسوولینو ته د ظرفیت لوړولو درې ورځنـۍ ورکشـاپ د وزارت د مـالي او اداري مرسـتیال ډاکټـر سـید حمیدالله په وینا پرانیستل شـو. پـه دغـه ورکشـاپ کـې د ۳۴ ولایتونـو د پـلان جوړونې او راپور ورکولو ۸۸ آمرین او مسـوولین ګـډون لـري.

په دغه درې ورځني ورکشاپ کې بـه ګډونوال پـه ولایتونـو کـې د پـوهنې د نظام پر وړاندې د شته ننګونـو، ستونزو او لاسته راوړنو او دغه راز د حـل لارو چارو د ټولو په موخـه خپل نظرونـه او تجربې شریکې کړي.

سـربېره پـر دې یـاد ورکشـاپ کـې ګډونوالو ته د پوهنې وزارت د درېیم ملـي سـتراتیژیک پـلان، د ولایتونـو او ولسـوالیو د نظـارتي ټیمونـو د پـلان، د ښـوونکو او د ښـوونځیو د ادارو د نظارت او ارزونې د فیډبک میکانېزم، د ۱۳۹۶ کـال د احصـایې د راټولولـو او نـورو اړونـدو مسـایلو پـه اړه روزنـه او معلومات ورکول کېږي.

استخدام استادان سواد آموز در ولایت لوگر

ریاست معارف ولایت لـوگر بـه منظـور استخدام معلمین شایسته سواد آموز از ۲۹۳ تـن کـه درآن ۱۲۳ خـانم هـم شامل بودند امتحـان رقابـت آزاد اخـذ نمود . درین امتحان که طبـق هـدایت معینیـت سـواد آمـوزی وزارت معـارف اخـذ گردیـده ۱۰۰ تـن معلـم سـواد آموزی برای مرکز لـوگر (پـل علـم) و ولسوالی محمد آغه استخدام میگردند . سید عبدالله آمر سواد آموزی ریاسـت معارف لوگر گفتند :ما بـه هـدف محـو بـی سـوادی در کشـور خصوصـاً در ولایت لـوگر پروگـرام هـای وسـیع را روی دست داریم که ان شاالله به کمک واستعانت پروردگار عـالم درآینـدۀ نـه چندان دور شاهد تعداد زیاد افـراد کـه از نعمـت سـواد بهـره منـد شـده انـد خواهیم بود. قابـل یـادآوری اسـت کـه قبلاً به تعداد ۳۴ تن استادان رسمی و ۴۵۰ تـن اسـتادان حـق الزحمـی در راستای محو بی سوادی دریـن ولایـت ایفای خدمت می کردند .

سرمقاله:

کتابخوانی در رشد فکری شاگردان مؤثر ثابت شده است

کتاب و کتابخوانی در کشور ما سابقه طولانی دارد جهان متمدن و پیشرفته ی که امروز ما شاهد پیشرفت آن هستیم مدیون کتاب و علم دانش است که بشر توانسته است با بدست آوردن آن به مدارج عالی پیشرفت و ترقی برسند. درین جا بحث ما روی کتابخوانی در بین جوانان است که با تاسف کتابخوانی درین چند دهه اخیر در کشور ما خصوصاً در بین جوانان بسیار کمرنگ شده است کتاب، محصول تجربه های بشری و خلاقیت های ذهنی و آموخته های دراز مدت انسان است و فرهنگ کتابخوانی نیز مایه رشد تحصیلی جوانان و نوجوانان، پیشرفت وضعیت فرهنگی خانواده ها و تقویت روحیه علمی و دینی شهروندان محسوب می شود، با این وجود، فرهنگ کتابخوانی در کشور ما، آنگونه که کارشناسان اجتماعی و فرهنگی اشاره می کنند، در سطح پایینی قرار دارد و هنوز هم جایگاه اصلی خود را نیافته است. به باور جامعه شناسان، فقر، تنگدستی و مشکلات اقتصادی از دلایل رایج نشدن فرهنگ کتابخوانی در کشور بشمار می روند. دلایلی که از سوی جوانان نیز به آن انگشت گذاشته شده و مورد تایید قرار می گیرد. کتاب و کتابخوانی سنگ بنای توسعه ی فرهنگی، رشد تمدن ها و تنها راه انتقال علوم گذشتگان به این عصر است. به اعتقاد بسیاری از بزرگان تعلیم وتربیت و روانشناسان اولین عاملی که در ایجاد عادت به مطالعه تاثیرگذار است خانواده است .چنانچه می دانید عادت به مطالعه یک امر اکتسابی است در نتیجه این عادت مانند الگوهای رفتاری دیگر در روند اجتماعی شدن کودک در او ایجاد می شود .اگر پدر و مادرعادت به مطالعه داشته باشند و بخشی از شبانه روز را به مطالعه کتاب یا روزنامه اختصاص بدهند و کودک در طول روزها وشب هایی که با آنها می گذراند ببیند که پدر و مادرش کتاب می خوانند وببینند که در مورد کتاب ها و نکته های خاص از آنها بحث و اظهارنظر می کنند، کودک خیلی زود با کتاب آشنا می شود. اول تقلید و سپس با دیدن کتاب های تصویری که در آنها است اشیای مورد پسند خود را پیدا می کند.بازشناسی به او کمک خواهد کرد که ناخودآگاه به سوی کتاب جلب شود واین امر به تدریج در او به صورت یک عادت در می آید.چنانچه کودک از بازی کردن خوشش می آید بعد از این از تماشای کتاب لذت خواهد برد. این گونه کودکان که مراحل اولیه و در عین حال اسامی آشنایی با کتاب را در خانواده گذرانیده اند در محیط مکتب خیلی زود وبدون مشکل به کتاب ومطالعه عادت می کنند و این عادت خیلی زود و بدون کمترین اصراری در وجودشان جایگزین می شود و پایدار می ماند. اما با این حال والدین می توانند از کودکی فرزندان خود را با کتاب آشنا کنند و آن را به عنوان دوست مهربان که می تواند از آن چیز های زیادی یاد بگیرند معرفی کنند و تصویری جذاب و دوست داشتنی از کتاب در ذهن آنان ایجاد کنند تا فرهنگ کتاب و کتابخوانی در آنان درونی شود. هر چند ما در این زمینه هزینه کنیم به معنای سرمایه گذاری خواهد بود که برکات مادی و معنوی بسیاری را برای کشور ما به ارمغان خواهد آورد. بهترین تشویق برای ایجاد عادت به مطالعه درکودکان این است که خودوالدین اقدام به مطالعه کنند. این کار باید به صورت عملی انجام شود زیرا با تشویق زبانی نمی توان در کودک ایجادانگیزه نمود. خانواده باید مواظب دوستان فرزندانشان باشد دوستان که اهل مطالعه وکتاب خواندن باشد حتما در گرایش کودک به مطالعه موثر خواهد بود.والدین به عنوان جایزه به فرزندان خود کتاب های مورد علاقه آنها و مخصوص سن کودک هدیه بدهند. ساعات مشخصی از روز را به مطالعه اختصاص دهند، مخصوصا به مطالعه کتاب های غیردرسی. ایجاد کتابخانه های کوچک خانواده می تواند درایجاد علاقه و انگیزه به مطالعه در کودک کمک نماید.روی این ملحوظ رهبری وزارت معارف از تمام استادان و مسولان مکاتب می طلبد که در راستای نهادینه شدن فرهنگ مطالعه در بین شاگردان با یک دید مثبت به آینده آنان و کشور ما از هیچ نوع سعی و تلاش دریغ نه ورزند.

اعلامیهٔ مشترک وزارت صحت عامه و وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان

هموطنان گرامی!

طوریکه میدانید کم خونی یک مشکل عمده صحی برای زنان،مردان،اطفال و نوجوانان بوده که نزد دختران نوجوان بیشتر قابل نگرانی است.شواهد نشان میدهد که در افغانستان ۱۳در صد دختران نوجوان از کم خونی رنج میبرند.

از اینرو وزارتهای صحت عامه و معارف برنامه ملی توزیع هفته وار تابلیت آهن و فولیک اسید را در مکاتب برای شاگردان طبقه اناث صنوف پنجم الی دوازدهم آغاز نموده است.از طریق این برنامه هر هفته بطور دوامدار یک تابلیت آهن و فولیک اسید توزیع گردیده تا از کم خونی و عواقب ناگوار آن مانند کندی ذهن،خستگی، کسالت و محدود شدن رشد جلوگیری نماید.

وزارت صحت عامه مصمم است که در آینده این برنامه را برای دختران سنین ۱۰ الی ۱۹ سال که شامل مکتب نیستند،نیز توسعه دهد.

قابل یاد آوریست که یکی از عوامل عمدهٔ کم خونی مصاب شدن انسان به کرم های امعا میباشد؛ لذا برعلاوه توزیع تابلیت های آهن و فولیک اسید، تابلیت های ضد کرم نیز سالانه دوبار به شاگردان مکاتب توزیع میگردد.

وزارت صحت عامه و وزارت معارف برای عرضهٔ خدمات باکیفیت صحی وتعلیمی به کمک مردم نیاز دارند، لذا از تمام هموطنان گرامی خواهشمندیم که ما را در تطبیق موثر این برنامه همکاری نمایند.

د مزار ښار د بادام باغ د منځني ښوونځي نوې ودانۍ ګټې اخستنې ته وسپارل شوه

د بلخ ولایت د مزار شریف ښار د بادام باغ د منځني ښوونځي نوې ودانۍ، چې د پوهنې وزارت له خوا د ۱۲۸ زره امریکایي ډالرو په لګښت جوړه شوې دیوې غونډې په ترڅ کې د یاد ولایت د پوهنې د مسوولینو او یو شمېر نورو چارواکو لخوا پرانیستل شوه.

د ښوونځي نوې ودانۍ په یوپوړیزه توګه په شپږو میاشتو کې په دوه جریبه ځمکه کې چې معارف ته د سیمې د خلکو لخوا ډالۍ شوې وه. جوړه شوې ده، چې ۸ درسي ټولګي، دوه اداري خونې، د اوبو څښلو څاه، ۵ تشنابونه، د زده کوونکو لپاره ۱۶۰ پایې مېز او څوکۍ او یو شمېر نوري ښوونیزي اسانتیاوې لري.

په یاده ودانۍ کې اوسمهال ۱۶۰۰ کسه زده کوونکي په دوه وختونو کې خپلې زده کړې کوي او له خونديي ښوونیز چاپيريال څخه برخمن شوي دي.

قندهار او زابل کې ترلي پنځه ښوونځي پرانېستل شول

د کندهار ولایت په شاولي کوټ ولسوالی او د زابل ولایت په مرکز قلات ښار کې د یو شمېر لاملونو له امله ترلي پنځه ښوونځي بېرته د زده کوونکو پرمخ پرانېستل شول.

په دغو ښوونځیو کې د قلات ښار د سیدجان کلي د خالا کلا او حسن متي لومړني ښوونځي او د کندهار د شاولي کوټ ولسوالی د چنار او ګندال منځني او د کیګتو لومړني ښوونځي شامل دي، چې له پرانستو سره یې د سیمې لسګونو زده کوونکو ته د بیا زده کړو اسانتیاوې برابرې شوي دي.

د پوهنې وزارت رهبرۍ دغو ښوونځیو د بیا پرانیستو له امله د یادو ولایتونو د پوهنې له مسوولینو او د سیمې له قومي مشرانو د مننې ترڅنګ د افغانستان له ټولو معارف پروره خلکو غواړي، چې د هېواد د ترقۍ او پرمختګ او د خپلو اولادونو د ښې راتلونکې په موخه د ښوونیزو مرکزونو په فعاله ساتلو او د بندو ښوونځیو په بیا پرانیستو کې له دې وزارت سره جدي همکاري وکړي.

د بي بي مریم ښوونځي ته نوې ودانۍ جوړېږي

د جلال اباد ښار په اوومه ناحیه کې د بي بي مریم لیسې لپاره د یوې نوې درسي ودانۍ د جوړېدو چارې پیل شوي. یاده ودانۍ په پاخه او اساسي ډول په راتلونکو لسو میاشتو کې جوړېږي، چې لس درسي ټولګي، څلور اداري خونې او نورې اړینې ښوونیزي اسانتیاوې به ولري.

پر دغې یو پوړیز ودانۍ لس میلیونه او ۱۵۰ زره افغانۍ لګښت راځي، چې د پوهنې وزارت له پرمختیایي بودیجې ورکول کیږي.

د بي بي مریم لیسه چې دا مهال تر ۳ زرو ډېر زده کوونکي لري د نوې ودانۍ له جوړېدو سره به یې د درسي ټولګیو د کمښت ستونزه هواره شي.

تدویر ورکشاپ آموزشی ارتقای ظرفیت حفظ ملکیت وجایداد ها

ورکشاپ آموزشی جهت ارتقای ظرفیت حفظ ملکیت وجایداد های معارف ازطرف مدیریت ارتقاء ظرفیت ریاست معارف بغلان به کمک مالی موسسه GIZ در لیسه نسوان معدن تدویر گردید در ورکشاپ مذکور آمرین مکاتب ولسوالی ها ومرکز پلخمری اشتراک نموده بودند.

محترم غلام محی الدین پیکان حیدری رئیس معارف ولایت بغلان پیرامون حفظ ومراقبت ملکیت وجایداد های معارف صحبت همه جانبه نموده تدویر همچو ورکشاپ ها را در جهت ارتقای ظرفیت کارمندان ریاست معارف مؤثر دانست .

د لوګر یوې لیسې ته د اوبو رسولو سولري سیستم فعال شو

د لوګر مرکز پل علم پوري اړوند د بابوس د هلکانو لیسې ته د لمریزې بریښنا په مټ د اوبو را ایستلو سیستم جوړ شو.

په نوموړي سیستم ۳۴ زره افغانۍ لګښت راغلی چې ۲۲ زره یې د یوه قومي مشر ښاغلي الحاج ملتان او پاتې ۱۲ زره نورې پیسې د ښوونکو له خوا ورکړل شوي دي.

دغه سیستم د اوبو یو آبیازک، ۳ تختې د لمریزې انرژۍ سولر، ۳ بیټرۍ، د اوبو پیپ او ځینې نور اړین وسایل لري.

ستړی ژوند

درویش درانی

منزل لرې لاره ورانه، زه هم ستړی ته هم ستړی
څه دې خوښه ده ارمانه، زه هم ستړی ته هم ستړی
نه مې ته شې هیرولی، نه زما له خیاله وزې
ځه پخلا به شو جانانه، زه هم ستړی ته هم ستړی
ځغلوې که مې هر څومره ته به هم را سره ګرځې
قدم ونیسه آسمانه، زه هم ستړی ته هم ستړی
د وفا په ورانو لارو بیا سفر غواړې زړګیه؟
دا خبره به شي ګرانه، زه هم ستړی ته هم ستړی
درویش وایي ښه به دا وي چې په ساري سره پرېږدو
ای د سرو لمبو طوفانه، زه هم ستړی ته هم تړی

گردید بهار

گردید بهار و چمن است سبز بیا باز
چون فصل گُل از آمدن تو شود آغاز
در باغ همه مُنتظر آنکه تو آیی
بلبل به نوا آمده پروانه به پرواز
تا رنجه نمای قدم هرسو بخرامی
ایستاده به پا سرو که آیی تو به صد ناز
ای معجزه پاک خداوند تو از لُطف
باز آ به نگاهی بنمایم تو سرافراز
ادام لب و پسته دهان چشم چو آهو
بنهُفته به گُفتار تو گنجینهٔ صد راز
برگیر صُراحی می و آی به گُلشن
آتش به دل زاهد بی پا و سر انداز
مانند تو در دهر یکی نیست دل انگیز
خوش مشرب وخوش سیرت ورزیده وممتاز
از بهرحبیب است خزان همچو بهاران
گر بامن آشفته شوی یار تو دمساز

ارسالی: حمید الله جان

نه به ته یې نه به زه

جهانی

یوه ورځ به دا جهان وي نه به ته یې نه زه یم
هم به مځکه هم آسمان وي نه به ته یې نه به زه یم
سپین لاسونه د ساقي به ګرځوي پیالې د میو
سره جمع به یاران وي نه به ته یې نه به زه یم
د پانوس لمبې به سوځي بې فریاده وزرونه
بل محفل نور به رندان وي نه به ته یې نه به زه یم
تور لښکر به د اغیارو څوک په تور د مینې وژني
بل منصور بل به ایمان وي نه به ته یې نه به زه یم
د باطل نمرود به اور وي د حق چیغې شوروي
څوک خلیل به ور روان وي نه به ته یې نه به زه یم
لا چښي به په خلوت کې غلي غلي شرابونه
ریا کار به زاهدان وي نه به ته یې نه به زه یم
څوک به ناځي څوک به خاندي څوک به مات وي تر غم لاندې
هم ساحل هم به توپان وي نه به ته یې نه به زه یم
بازاري مینې به پلوري اشارې د بورو سترګو
ګناهکار به عاشقان وي نه به ته یې نه به زه یم
له شهبازه به را اوري "جهاني" ستا غزلونه
ستا دمینې به داستان وي نه به ته یې نه به زه یم

جای تو خالیست

رفتی وبدل مهر و تمنای توباقیست
بر خیز و بیا سوی وطن،جای تو خالیست
ای رفته زدامان وطن سوی وطن ها
با ز آ که در آغوش وطن جای تو خالیست
ای بلبل شوریده ز آلام سفر ها
بر گرد و بیا سوی چمن جای تو خالیست
پرواز خیال تو بود جانب آفاق
در خانه و در دشت ودمن جای تو خالیست
با یک گل افسرده بهاران نتوان شد
در گلشن و گلزار وطن جای تو خالیست
هرخارخسی نیست چوهرسروی خرامان
در باغ پر از مشک ختن جای تو خالیست
برخیز بیا صا حب این خانه تو هستی
در قلب و دل خلق وطن جای تو خالیست
شیرین و عزیز است وطن بر همه دلها
ای قوت دلهای وطن جای تو خالیست
بی ما و توایـن خاک وطن کی شودآباد
در محوطه دانش و فن جای تو خالیست
اوضاع وطن لازم همبستگی ماست
در فکر ودراندیشهٔ من جای تو خالیست
هر چند بود اهل سخن بیش درین جا
در مر تبه فهم سخن جای تو خالیست
در ساختن این ملک و در اعمار مجدد
در امن و ترقی وطن جای تو خالیست
در مدرسه ومزرعه و دفتر و فابریک
در هر وجب خاک وطن جای تو خالیست

ارسالی ارسلا جان

فواید میوه ها و سبزیجات

آیا می دانید چرا توصیه به خوردن میوه و سبزی فراوان است؟ بیشتر حجم میوه مانند بدن انسان از آب تشکیل شده است . همانطور که ۸۰ درصد وزن بدن ما از آب تشکیل شده ۸۰ درصد حجم میوه ها را نیز آب تشکیل می دهد. تنها ماده غذایی که برطرف کننده تمام نیازهای بدن می باشد میوه است هیچ ماده غذایی وجود ندارد که ۸۰ درصد آب داشته باشد مگر میوه البته سبزیها نیز حاوی مقادیر زیادی آب هستند. میوه ها برخلاف گوشت و لبنیات که حاوی کلسترول مضر هستند از آن تهی می باشند ؛ میوه موجب تقویت حافظه می شود . لازم به ذکر است که میوه سوخت اساسی مغز است و تاثیر مثبتی بر روی مغز می گذارد ، اگر میزان مصرف میوه بالا باشد مغز می تواند اطلاعات را سریع تر و آسان تر بازخوانی کند. مصرف میوه احساس خوبی را در انسان به وجود می آورد و افسردگی را برطرف می نماید. خوردن میزان زیاد میوه تاثیر بسزایی در سلامت انسان دارد ، حتی خورد آب میوه نیز تاثیریرات فراوانی را در بردارد.البته باید صبور باشید چرا که تفریبا“ ۲۰ روز وقت لازم است تا متوجه تاثیرات آن شوید.شایان ذکر است که آب میوه را باید ۲۰ دقیقه قبل از مصرف هر وعده غذایی بنوشید. با این روش غلیانی در معده به وجود نمی آید و مواد تغذیه ای میوه ، به شکل موثری توسط خون جذب می شود. ارسالی طیبه

انتظار

ع.ب.ج

د انتظار سترګې مې سرې وې ما دې لار څارله
د هیلو ورځې مې تیارې وې ما دې لار څارله
درته خیرات مې وزرونه نذرانه ایښي وو
ستا به په کوم پانوس کې شپې وې ما دې لار څارله
ژبې ګونګې وې ایشارو د تورو نکل کاوه
پاتې نسکورې پیمانې وې ما دې لار څارله
کلونه تېر وو لارو نه وایه تصویر د پلونو
هېرې د شپو څخه کیسې وې ما دې لار څارله
لکه یعقوب د کاروانو لارې مې سترې کړلې
نصیب د مصر زولنې وې ما دې لار څارله
زما د شهیدو ارمانونو جنډې ونړېدې
ستا په مزار شناختې ویدې وې ما دې لار څارله
د "جهاني "قسمت رنځور انتظار ورسیدی
د سترګو تور مې هدیرې وې ما دې لار څارله

غزل

پیر محمد کاروان

ښکلیه څاروان مې شه "کاروان "به دې شم
له ځانه ستړی یمه ځان به دې شم
سپینه کوتره شه پرواز را وکړه
غېږ راکوه شینکی آسمان به دې شم
لوله مې تل په ترنم ،ترنم
غزل،غزل یمه دیوان به دې شم
یو تږی ګل شه انتظار مې وکړه
زه راورېږمه باران په دې شم
رخش د اروا مې درته زین ولاړ دی
راشه رستم مې شه داستان به دې شم
ښکاري خو نه یم هوسۍ څله تښتې؟
چېرته به دروم مې بیابان به دې شم
راشه جنت مې شه جنت به دې شم
راشه ایمان مې شه ایمان به دې شم
راشه مېلمه مې شه مېلمه به دې شم
راشه مېزبان مې شه مېزبان به دې شم
د زړه له غوټو مې غمي جوړ وه
راشه د سرو غمیو کان به دې شم

عبدالصمد قیومي پوهنې نهه ویشتم وزیر

ګل آغا احمدي وردګ

ښاغلی عبدالصمد قیومي له ۱۳۶۳ څخه تر ۱۳۶۶ کال پورې د افغانستان د پوهنې وزیر وو. عبدالصمد قیومي د کابل ولایت اوسېدونکی او په ۱۳۳۸ کاَل په کابل کې زیږېدلی دی. نوموړی په یوه هنري کورنۍ پورې اړه لري دوه

ورونه یې ښاغلی وحید قیومي او حمید قیومي د خوږ ژبو هنرمندانو له جملې څخه دي. ښاغلي قیومي لومړنۍ، منځنۍ او ثانوي زده کړې د کابل د استقلال په لېسه کې او لوړې زده کړې د کابل پولیتخنیك د ځمکې پېژندنې د انجنیري په برخه کې سرته رسولې دي. مخکې له دې چې ښاغلی عبدالصمد قیومي د پوهنې د وزارت د مقام په دنده مقرر شي، د معادنو د وزارت د نفت او ګاز د تفحصاتو د سروې په برخه کې یې د هېواد په شمالي ولایتونو کې دنده اجرا کړې ده. د پوهنې د وزیر په توګه ښاغلي عبدالصمد قیومي پخواني شوروي اتحاد، جرمني او ځینو نورو هېوادونو ته رسمي سفرونه کړي او په یو شمېر نړیوالو کنفرانسونو کې یې د افغانستان استازیتوب کړی دی. ښاغلی قیومي پیاوړی قلم درلود او ښه لیکوال وو چې ځینې مقالې یې په شپېتمه لسیزه کې د عرفان په مجله کې چاپ شوې او د پوهنې په چارو یې علمي شننې او تحلیلونه کړي دي.

Weekly Marif Newspaper

Established 2002, Issue No 212, Month May

Ministry of Education Cultural and Social Issue

وزیر معارف با رؤسای خزاین و نوی کابل بانک دیدار نمودند

قبل از ظهر امروز (۲۴ ثور) جلالتمآب دکتر اسدالله حنیف

بلخی وزیر معارف افغانستان با محترم محمد آقا کوهستانی رئیس خزاین وزارت مالیه و محترم خیبر عمرخیل رئیس نوی کابل بانک در حالی که محترم بهیر ستانکزی مدیر عملیاتی آن بانک نیز حضور داشتند دیدار و گفتگو نمودند. روی شکایات و مشکلات منسوبان این وزارت بالاخص معلمان در ولایات و ولسوالی ها که نمایندگی های کابل بانک موجود نبوده و آنها نمی توانند معاشات شان را به وقت معین بدست آورند، صحبت شد.

مسوولان وزارت مالیه و کابل بانک در مورد حل مشکلات معلمان و پرسونل وزارت معارف وعده سپردند که در آینده نه چندان دور طرح همه جانبه را ترتیب و سهولت های لازم را در راستای توزیع به موقع معاشات شان روی دست خواهند گرفت.

دیدار وزیر معارف کشور با سفیر جدید التقرر افغانستان در اتحادیه اروپا

وزیر معارف کشور با بانو خجسته

فنا ابراهیم خیل، سفیر جدید التقرر افغانستان در اتحادیه اروپا دیدار و گفتگو نمود. در این گفتگو بانو ابراهیم خیل گفت او حاضر است تا پیام های وزارت معارف افغانستان را به اتحادیه اروپا و سایر همکاران بین المللی دولت افغانستان برساند. او همچنان گفت که او می تواند مشکلات معارف افغانستان را در سطح بین المللی مطرح کند و برای معارف افغانستان حمایت جلب کند. وزیر معارف کشور متقابلاً تازه ترین معلومات، احصاییه ها و نیازمندی های وزارت معارف را با ایشان در میان گذاشته و خواهان همکاری های او با وزارت معارف افغانستان برای انتقال پیام معارف و صدای معارف در سطح جهان شدند.

د سواد زده کړې مسوولینو ته میتودیک سیمینار پیل شو

د هېواد د ۱۵ ولایتونو د مرکز او ولسوالیو د سواد زده کړې مسوولینو ته د میتودیک سیمینار لومړی پړاو پیل

شو. دغه سیمینار د پوهنې وزارت د سواد زده کړې د مرستیال ډاکټر سردار محمد رحیمي، د ښوونکو د روزنې او ښوونیز نصاب مرستیال ډاکټر اسدالله محقق جهاني، د یونسکو موسسې او سواد زده کړې معینیت د مسوولینو او یو شمېر نورو چارواکو په ګډون پرانېستل شو.

د سواد زده کړې مرستیال ډاکټر سردار محمد رحیمي بې سوادي د هېواد د پرمختګ او ترقۍ پر وړاندې لوی ګواښ وباله او په له منځه وړلو یې ټینګار وکړ. ښاغلي رحیمي وویل، چې د پوهنې وزارت د سواد زده کړې معینیت باور لري، چې د افغانستان په ثېر هېوادونو له تجربو او نویو مېتودونو څخه په ګټه اخیستو او د دیني عالمانو، قومي مشرانو او د افغانستان د علم پروره ولس په مرسته او همکارۍ کولای شو په کامل ډول بې سوادي له منځه یوسو.

د یاد میتودیک سیمینار په لومړي پړاو کې د هېواد د ۱۵ ولایتونو د ELA پروګرام ۱۶۰ همغږي کوونکي ګډون لري، چې د سواد زده کړې د تدریس، شته ستونزو، ننګونو او په هېواد کې د بې سوادۍ د له منځه وړلو پر لارو چارو باندې بحث او خبرې اترې کيږي.

دغه ورکشاپ ۸ ورځې دوام لري او د پاتې نورو ولایتونو د سواد زده کړې مسوولینو ته به د ورته مېتودیک سیمینار دویم پړاو پیل شي.

بلخ کې د انجنیري انستیتوت کمپلېکس پرانیستل شو

د بلخ ولایت په مزار شریف ښار کې د انجنیري تعلیمي کمپلېکس د پوهنې وزارت د تخنیکي او مسلکي زده کړو د مرستیال پوهندوی رحیل محمد

فرملي او یو شمېر نورو کورنیو او بهرنیو مېلمنو په ګډون پرانیستل شو. دا کمپلېکس چې پنځه دوه پوړيزې ودانۍ پکې شاملې دي، په یو وخت کې د ۱۰۰۰ کسه محصلینو لپاره د زده کړو اسانتیاوې برابر وي. یادې ودانۍ ۲۴۰ درسي ټولګي، اداري خونې، لیلیه، د ډوډۍ خوړلو خونه او نورې اسانتیاوې لري، چې په ۱۵ جریبه دولتي ځمکه کې یې د جوړولو چارې بشپړې شوي دي .

پر دغه کمپلېکس، چې د دریو کلونو په ترخ کې جوړ شوی، ۴،۳ میلیونه یورو لګښت راغلی، چې د آلمان هېواد لخوا ورکړل شوي دي.

د پوهنې د ولایتي رییسانو ورکشاپ پیل شو

د هېواد د پوهنیز نظام د ودې او پراختیا، د پلانونو د پر وخت پلي کېدو او د پوهنې د ولایتي چارو د ارزونې په موخه د ولایتونو د پوهنې رییسانو ته درې ورځنی ورکشاپ جوړ شو.

د پوهنې وزارت د عمومي زده کړو مرستیال ډاکټر محمد ابراهیم شینواري د پوهنې ولایتي رییسانو ته ښه راغلاست ووایه او ترې ویې غوښتل، چې له داسې ناستو او ورکشاپونو د پلانونو د پر وخت پلي کېدو او د ستونزو او ننګونو د له منځه وړلو په برخه کې اعظمي ګټه واخلي او ښوونیز نظام کې شته ستونزو ته د حل لارو چارو د لټولو په موخه خپلې نظرې او وړاندیزونه شریک کړي.

وروسته د عمومي زده کړو عمومي رییس محمد نعیم بهین، د ساینس مرکز رییس سید اصغر هاشمي او د ښوونیز نظارت او ارزونې رییس ډاکټر محمد غني امین خبرې وکړې، چې د ولایتونو د پوهنې ریاستونو چارې یې په هر اړخیز ډول و ارزولې او شته ستونزو ته د حل لارو چارو د لټولو په موخه یې د ولایتي رییسانو پوښتنې او نظرونه واورېدل.

پیام تعزیت

سوگمندانه اطلاع حاصل نمودیم که استاد محمد عمران معلم لیسه بابوس شهر پل علم ولایت لوگر به اثر درگیری میان نیروهای امنیتی و نیروهای مخالف دولت به شهادت رسید.

اناالله وانا الیه راجعون

محترم شهید محمد عمران فرزند حمیدالله ۲۷ سال داشته که به درجه لیسانس از پوهنځی شرعیات ولایت تخار فارغ گردیده واضافه از دوسال بدین طرف در لیسه یاد شده مصروف تعلیم وتربیه اولاد وطن به روحیه اسلامی بود .

رهبری وزارت معارف ضمن ابراز مراتب تاثرات عمیق قلبی خویش به خانواده محترم استاد شهید، از درگاه خداوند عزوجل برای متوفی بهشت برین وبرای خانواده واقاربش صبر جمیل استدعا می نماید.

همچنان باید یادآور شد که شهادت استاد محمد عمران یک ضایعه بزرگ برای جامعه علمی کشور می باشد.

مسوول مدیر: محمد نسیم "عیاذ"

کتنپلاوي: محمد کبیر حقمل- معراج زماني- استاد ګل رحمان رحمان عبدالصبور غفراني - محمد اکرم وفادار

خبریال: - محمد اشرف رسولي - غلام سخي محمدي

کمپوز او ډیزاین: بریالی رحمانزی

شمیر: ۵۰۰۰

دیجیتل: (۰۷۲۹۸۱۹۰۳۳)

ایمیل: marif.newspaper.moe@gmail.com

پته: دکابل ښار، محمد جان خان واټ، د پوهنې وزارت د نشراتو او اطلاعاتو ریاست، د پوهنې اوونیزې مدیریت